

KUA - MASSACULTUUR

THE AMERICAN DREAM

LES 1

NA 1945 – NEW YORK, NEW YORK

- **AMERIKA IS MACHTIG MAAR OOK COOL**
- **NEW YORK – HET GEZICHT VAN AMERIKA**
- **AMERIKAANSE CULTUUR IS DE MUSICAL**
- **OPKOMST VAN FILM EN HOLLYWOOD MAAKT MUSICAL GLOBAAL**

On the Town – van 1:30 tot 3:00

Singin' in the Rain – tot 2:00

WEST SIDE STORY (1957)

- **MUSICAL KRIJGT MEER DIEPGANG**
- **GRIMMIGER THEMA**
- **GANG GEWELD IN NEW YORK TEGENOVER HET KLASSIEKE VERHAAL VAN ROMEO & JULIA**
- **GEREGISSEERD DOOR EEN CHOREOGRAAF DIE OOK DANS REVOLUTIONEERT IN MUSICAL TEN OPZICHTE VAN HET VERHAAL**

**WEST
SIDE
STORY**

2021

**WEST
SIDE
STORY**

1961

West Side Story

JAZZ MUZIEK

- **JAZZ VERANDERT VAN “WITTE” SWING NAAR MEER LUISTERMUZIEK**
- **BEBOP STIJL – ONTWIKKELD DOOR ZWARTE MUZIKANTEN**
- **MEER SOLO'S EN IMPROVISATIE**

Bebop – van 40:30 tot 42:00

SCHILDERKUNST

- **ONTWIKKELING VAN AMERIKAANSE SCHILDERKUNST – “ABSTRACT EXPRESSIONISME”**
- **SCHILDEREN VANUIT IMPROVISATIE EN GEVOEL**
- **REBELS KARAKTER**
- **JACKSON POLLOCK**

Jackson Pollock in 1 minuut

JACKSON POLLOCK

DUIK ZELF DE GESCHIEDENIS IN

- **WAT HAD JIJ COOL GEVONDEN AAN AMERIKA IN HET TIJDPERK NA DE TWEEDE WERELDOORLOG?**

ZOEK:

- **EEN CLIPJE VAN EEN BEKENDE MUSICAL UIT HET TIJDPERK 1945 - 1960**
- **EEN NUMMER VAN EEN BEKENDE BEBOP MUZIKANT**
- **EEN ABSTRACT EXPRESSIONISTISCH KUNSTWERK**

LES 2

MASSAMEDIA

- **GOLDEN AGE OF HOLLYWOOD – ONTWIKKELING VAN FILM GENRES**
- **BAANBREKENDE FILMS TUSSEN DE SUCCES FORMULES DOOR – ONTWIKKELING VAN CINEMATOGRAFIE**
- **ONTWIKKELING SOAP OPERA**
- **ONTWIKKELING VAN KORTERE, SIMPELE TV FORMATS**

FILM GENRES

- **ZOALS DE "WESTERN" = EEN KLASSIEK HELD TEGEN HET KWAAD VERHAAL**
- **SCREWBALL COMEDY = EEN KOMISCH LIEFDESVERHAAL**
- **FILM NOIR – EEN DUISTER MISDAADVERHAAL**

A still from a Western film showing two men in a desert landscape. The man on the left wears a black cowboy hat, a red shirt, and a blue bandana. The man on the right is younger, with blonde hair, wearing a blue shirt and a green vest, holding a brown hat. Two horses are visible between them. The background features red rock formations under a blue sky with clouds.

CLASSIC TRAILER

Western film – kijk 1 minuut

CINEMATOGRAFIE

- **CAMERA KUNSTEN ONTWIKKELEN IN DE FILM “CITIZEN KANE”**
- **GEBRUIK VAN SHOTS, BEWEGING, HOEKEN**
- **FILMISCHE ARTISTICITEIT VAN DE REGISSEUR WORDT BELANGRIJKER**

Cinematografie van “Citizen Kane” – kijk 1 minuut

SOAP

- **ONTSTAAN VANUITN RADIO FORMAT VAN DAGELIJKS DOORLOPENDE VERHAALLIJN**
- **ONTWIKKELD VOOR ZEEP RECLAMES GERICHT OP VROUWEN**
- **OVERSTAP NAAR TV, MEGA SUCCESFORMULE**

Eerste Soap "Guiding Light" (30 sec)

TV FORMAT

- **KORTERE VERHALEN ANDERE SPANNINGSBOOG**
- **THRILLER AFLEVERINGEN VAN ALFRED HITCHCOCK**
- **SPANNENDE CLIFFHANGERS HIELPEN MENSEN DOOR RECLAMES HEEN**

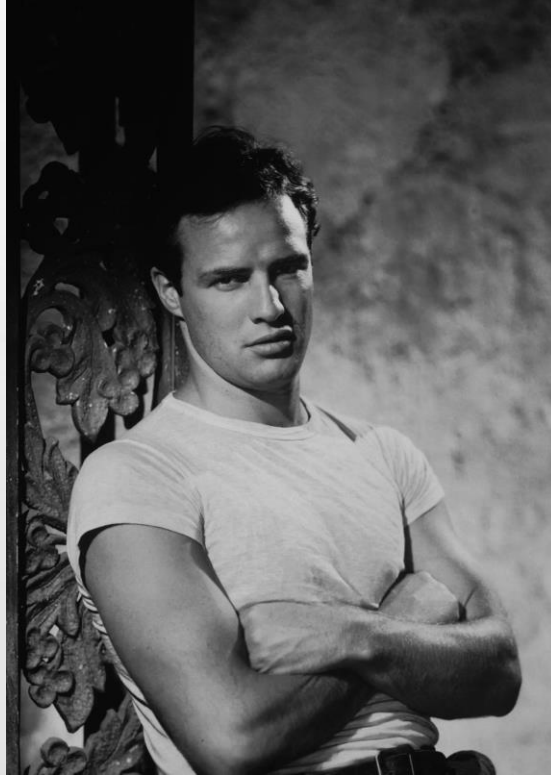

Alfred Hitchcock's "The Birds" – kijk 1 minuut

YOUNG REBELS

- **JAREN 50 JONGEREN ZIJN NIEUWE GENERATIE**
- **GROEIENDE WELVAART IN AMERIKA ZORGT VOOR VRIJHEID EN AFZETTEN VAN OUDERE GENERATIE**
- **NIEUWE ICONEN VAN "YOUNG REBELS" ZOALS JAMES DEAN, MARLON BRANDO, "DANNY ZUCO" TYPE.**
- **INTRODUCTIE VAN NIEUWE, REALISTISCHE ACTEER STIJL – METHOD ACTING**

YOUNG REBELS

James Dean “Rebels Without a Cause” – kijk 1 minuut

ROCK-'N-ROLL

- **RACISME EN SEGREGATIE IN AMERIKA**
- **ZWARTE MUZIEK EN WITTE MUZIEK**
- **ELVIS KOPIEERT ZWARTE MUZIEK IN EEN WIT PAKKETJE**

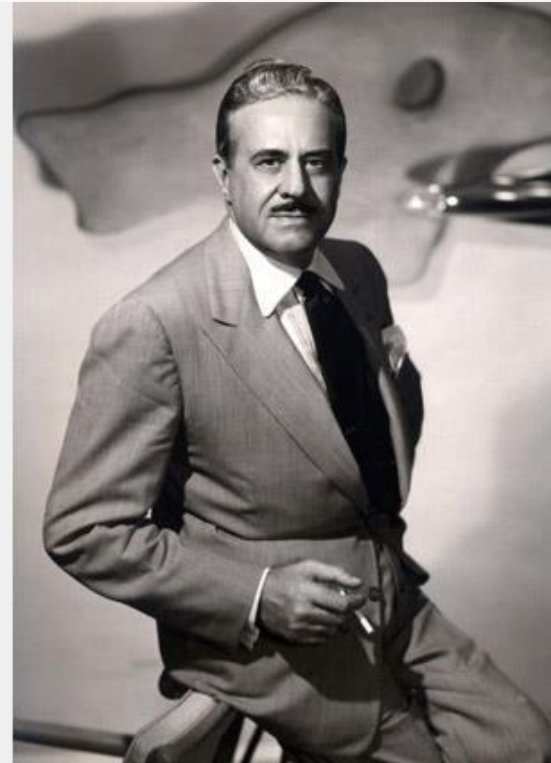

Elvis Presley cover “That’s all right” – kijk 1 minuut

James Brown – kijk 1 minuut

RECLAME WERELD – RAYMOND LOEWY

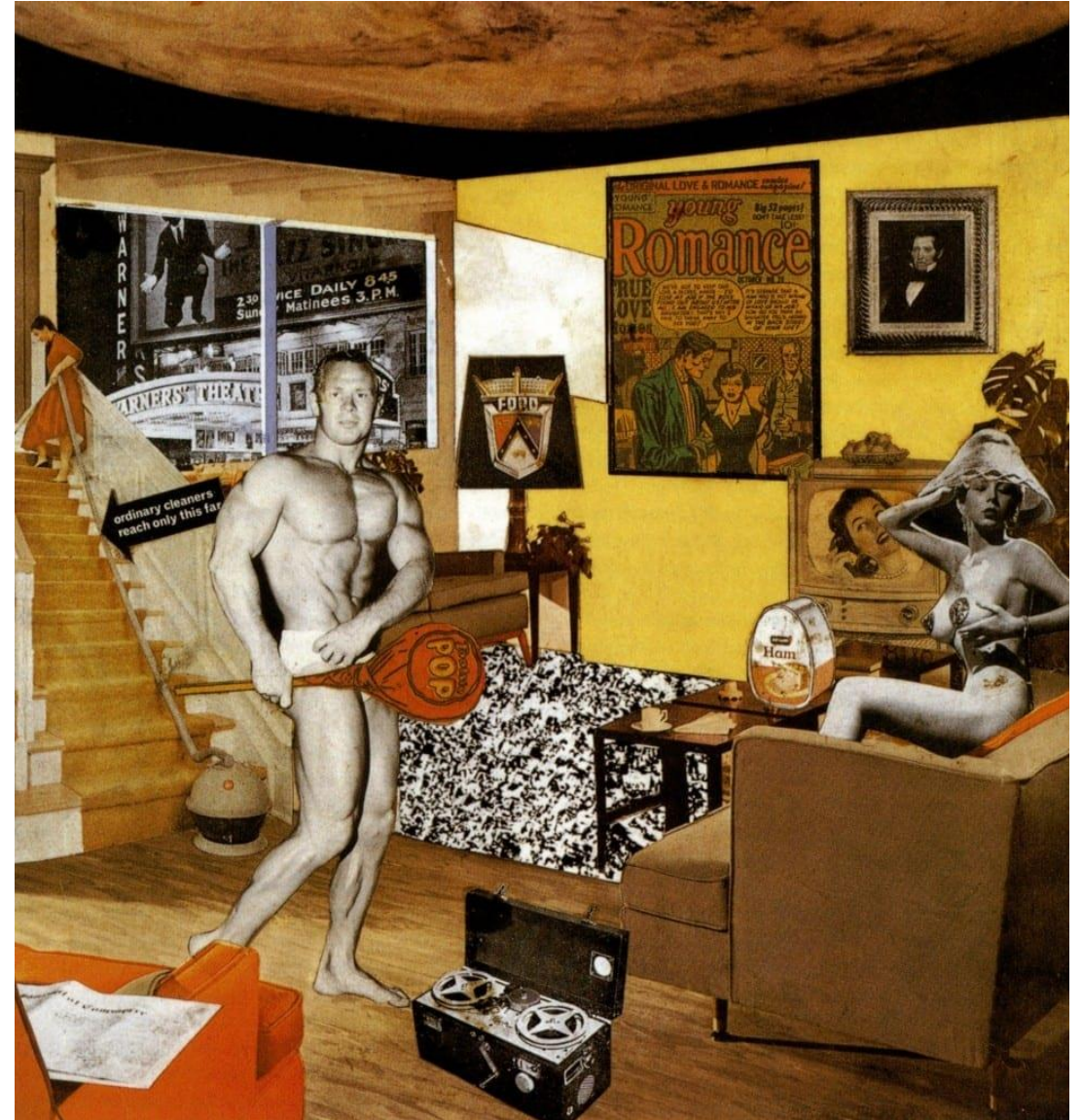
POP!

- **POPULAIRE CULTUUR + AVANT-GARDE ARTISTICITEIT = POP ART**
- **KUNSTENAARS GEBRUIKEN HET ALLEDAAGSE ALS KUNST**
- **AFSTAND VAN “HOGE” EN “LAGE” KUNST**

RICHARD HAMILTON

***JUST WHAT IS IT THAT MAKES
TODAY'S HOMES SO APPEALING?***

(1956)

ROY LICHTENSTEIN

ANDY WARHOL

POP!

- **KUNST ALS ONPERSOONLIJK OBJECT**
- **MASSA PRODUCTIE, MEDEWERKERS DIE HET MAKEN**
- **COMMENTAAR OP INDUSTRIALISATIE**

DUIK ZELF DE GESCHIEDENIS IN

ZOEK:

- **EEN TRAILER VAN EEN “FILM NOIR” UIT DE JAREN 50**
- **EEN LIVE OPTREDEN VAN ELVIS**
- **EEN KUNSTWERK IN POPART WAT JE AANSPREEKT**

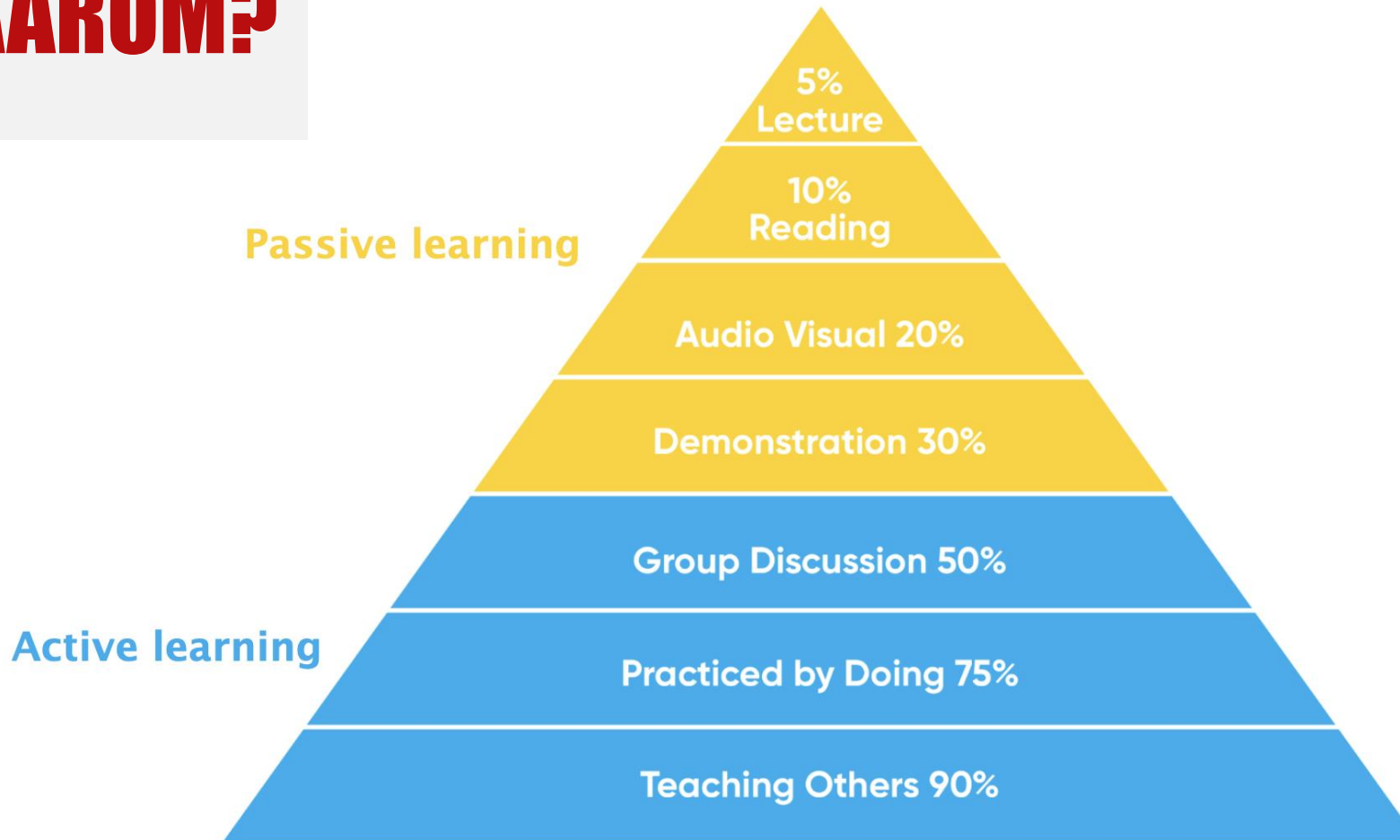
ONDERZOEKSLES

LESPLAN

- **10 MINUTEN UITLEG**
- **10 MINUTEN RESEARCH**
- **10 MINUTEN PRESENTEREN ONDERLING**
- **10 MINUTEN PRESENTEREN KLASSIKAAL**

WAAROM?

The Learning Pyramid

DUIK ZELF DE GESCHIEDENIS IN ZOEK EEN BRON (VOORBEELD) EN EEN INTERESSANT FEITJE

- **EEN CLIPJE VAN EEN BEKENDE MUSICAL UIT HET TIJDPERK 1945 - 1960**
- **EEN NUMMER VAN EEN BEKENDE BEBOP MUZIKANT**
- **EEN ABSTRACT EXPRESSIONISTISCH KUNSTWERK (VAN BIJVOORBEELD JACKSON POLLOCK)**
- **EEN TRAILER VAN EEN “FILM NOIR” UIT DE JAREN 50**
- **EEN “ROCK ‘N ROLL” OPTREDEN (VAN BIJVOORBEELD ELVIS)**
- **POPART (VAN BIJVOORBEELD ROY LIECHTENSTEIN)**

LES 4 - REVIEW

OEFENKAARTJES

Amerikaanse stroming in de beeldende kunst die opkomt vanaf 1946. Kenmerkend zijn expressiviteit, improvisatie en grote formaten. Kunstenaars: o.a. Jackson Pollock, Mark Rothko.

Abstract Expressionisme

Rauwe, snelle jazzstijl met veel improvisatie, meestal uitgevoerd in een kleine bezetting van drums, bas, piano, saxofoon en trompet. Artiesten: o.a. Charlie Parker.

Behop

Spannende scène in tv-serie die abrupt wordt onderbroken, waardoor de kijkers de verdere ontwikkelingen -- na het reclameblok of in de volgende aflevering -- ook willen bekijken.

Cliffhanger

Duister misdaadverhaal. Genre uit de klassieke periode van de Hollywoodfilm.

Film Noir

Acteertechniek waarbij de acteur zich volledig probeert in te leven in het personage. De acteur maakt gebruik van zijn eigen emoties en ervaringen om de uitvoering zo levensecht mogelijk te laten zijn.

Method Acting

**Muzikaal theaterspektakel voor een groot publiek
waarin zang, muziek, dans en toneelspel wordt
gecombineerd.**

Musical

**Afro-Amerikaanse dans- en amusementsmuziek
waarin jazz, gospel en blues samensmelten. Wordt
gezien als voorloper van de rock-'n-roll.**

Rhythm-and -blues (RnB)

Muziekgenre ontstaan rond 1955 uit rhythm-and-blues en country. Wordt wel gezien als het moedergenre van alle popmuziek. Artiesten: o.a. Chuck Berry, Elvis Presley.

Rock-'n-Roll

Komisch liefdesverhaal. Genre uit de klassieke periode van de Hollywoodfilm.

Screwball Comedy

OEFENVRAGEN EXAMEN

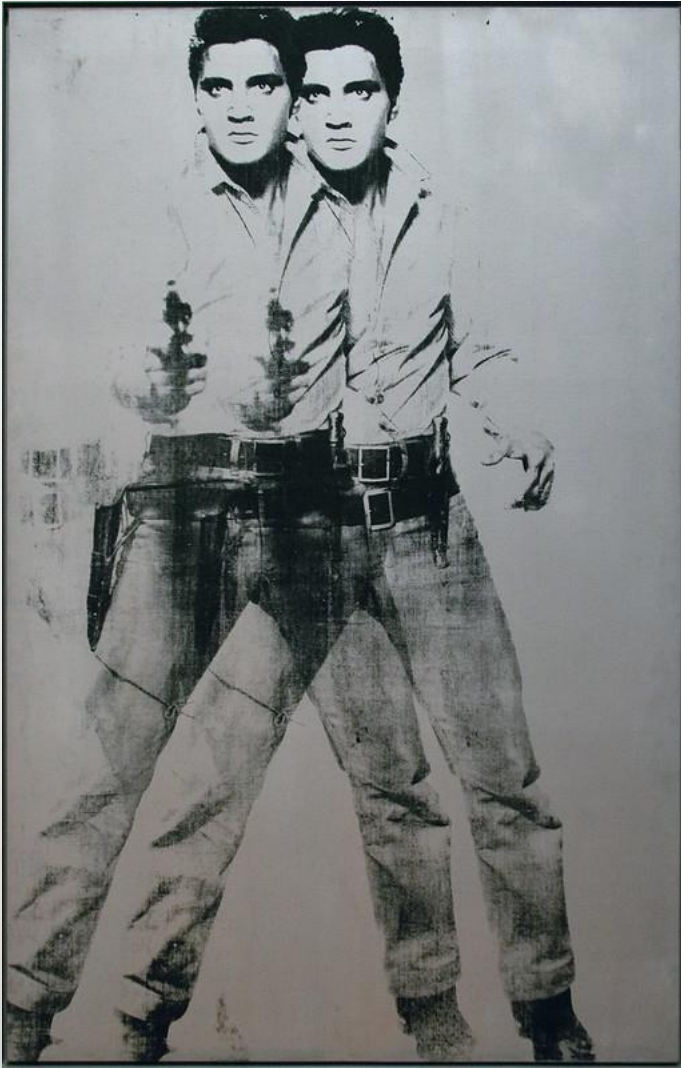

Voor een expositie in 1963 maakte Warhol verschillende meer dan levensgrote portretten van Elvis Presley op basis van een publiciteitsfoto voor de film *Flaming Star* uit 1960. In deze film speelde Elvis Presley een cowboy. Op afbeelding 2 zie je de publiciteitsfoto van de film en op afbeelding 3 zie je *Double Elvis* van Warhol. Afbeelding 4 geeft een indruk van de expositie van de 'silver Elvises' (afbeeldingen van Elvis op de zilveren doeken).

Kunsthistoricus David McCarthy noemde in 2006 deze expositie ambivalent, er zou namelijk sprake zijn van een combinatie van verering en spot.

- (4p) - Geef twee redenen waarom deze expositie geïnterpreteerd kan worden als verering van Elvis als Hollywoodberoemdheid.**
- Geef vervolgens twee redenen waarom deze expositie ook geïnterpreteerd kan worden als het bespotten van een Hollywoodberoemdheid als Elvis.**

Voor een expositie in 1963 maakte Warhol verschillende meer dan levensgrote portretten van Elvis Presley op basis van een publiciteitsfoto voor de film *Flaming Star* uit 1960. In deze film speelde Elvis Presley een cowboy. Op afbeelding 2 zie je de publiciteitsfoto van de film en op afbeelding 3 zie je *Double Elvis* van Warhol. Afbeelding 4 geeft een indruk van de expositie van de 'silver Elvises' (afbeeldingen van Elvis op de zilveren doeken).

Kunsthistoricus David McCarthy noemde in 2006 deze expositie ambivalent, er zou namelijk sprake zijn van een combinatie van verering en spot.

- (4p) - Geef twee redenen waarom deze expositie geïnterpreteerd kan worden als verering van Elvis als Hollywoodberoemdheid.**
- Geef vervolgens twee redenen waarom deze expositie ook geïnterpreteerd kan worden als het bespotten van een Hollywoodberoemdheid als Elvis.

Verering van Elvis als Hollywoodberoemdheid want (twee van de volgende): 2

- Het zijn letterlijk uitvergrotingen van Elvis waardoor je automatisch tegen hem op kijkt.
- Elvis wordt hier getoond in een heroïsche pose: alert (in actie, schietend) / krachtig / confronterend.
- Ieder portret is afgedrukt op een zilveren canvas, dit verleent de doeken/zijn portretten status.
- Het zilveren doek kan gezien worden als een verwijzing naar het filmdoek waarop hij schittert.
- Hij is afgedrukt in meervoud / hij is verdubbeld (of verdrievoudigd), met andere woorden: je kunt niet ontkomen aan de grootsheid van Elvis/zijn aanwezigheid in onze realiteit.
- Er worden in de tentoonstelling verschillende varianten getoond (en alleen maar Elvissen): je kunt niet ontkomen aan de grootsheid van Elvis/zijn aanwezigheid in onze realiteit.
- Bij de afgebeelde Elvis ontbreekt een achtergrond, hierdoor missen tijd en plaats en wordt hij letterlijk vereeuwigd.

Bespotten van Elvis als Hollywoodberoemdheid want (twee van de volgende): 2

- ☐ Elvis wordt vermenigvuldigd / in veelvoud gepresenteerd, als een product waarbij het ene product inwisselbaar is voor het andere, in plaats van als een unieke, bijzondere persoon.
- ☐ Elvis wordt (netjes) in een rij gepresenteerd, zoals producten in een supermarkt – hij is dus een product dat verkocht wordt.
- ☐ Elvis wordt afgebeeld als het clichébeeld van de cowboy, in een duidelijk geregisseerde pose. Elvis is geen unieke, persoonlijke figuur, maar een namaakcowboy, gecreëerd door de filmindustrie.
- ☐ Elvis wordt hier in meervoud als filmcowboy gepresenteerd en wordt daarmee behandeld als een marionet die zo van de lopende band van de filmindustrie rolt – het product Elvis gecreëerd door de filmindustrie.
- ☐ Elvis wordt afgebeeld zonder achtergrond/suggestie van tijd en plaats, een bordkartonnen figuur, waarmee ieder verhalend/persoonlijke element ontbreekt.
- ☐ De dubbele en driedubbele Elvis roepen de associatie op met misdrukken – het is een mislukte weergave van Elvis/de heroïsche cowboy, want het is een gecreëerd beeld.

Volgens Warhol was popart voor iedereen. Hij beweerde: "Ik denk niet dat kunst maar voor een enkeling mag zijn, het zou voor het merendeel van de Amerikaanse bevolking moeten zijn."

(2p) Geef twee redenen waarom Warhols portretten van Elvis passen bij deze bewering.

Twee van de volgende:

- Warhol maakt gebruik van een populaire beroemdheid / een volksheld, die vrijwel elke Amerikaan kent.
- Warhol maakt gebruik van het beeld van (Elvis als) een cowboy, dit sluit aan bij de nationale trots van veel Amerikanen.
- Elvis is een persoon met wie het Amerikaanse publiek zich kan identificeren, de all-American boy die beroemd werd.
- De afbeelding is herkenbaar uit de populaire cultuur (filmwereld, niet elitair) en daarom geschikt voor het merendeel van de Amerikaanse bevolking.
- De afbeelding betreft een direct herkenbaar, figuratief beeld (dit in tegenstelling tot abstracte kunst, zoals het 'ondoorgegrondelijke' abstract expressionisme)

LES 5

In 1947 werd in New York de Actor's Studio opgericht. Dit was een opleiding voor acteurs, die gebaseerd was op de ideeën van Stanislavski. De manier van spelen die op deze opleiding werd onderwezen, werd bekend als 'The Method'. Regisseur Sean Penn en acteur Emile Hirsch gebruikten The Method voor de film *Into the Wild* (De wildernis in) uit 2007.

In het begin van deze film loopt Chris McCandless (gespeeld door Emile Hirsch) het besneeuwde landschap van Alaska in, klaar om de confrontatie met de wildernis aan te gaan (filmfragment 1).

(2p) Geef aan de hand van filmfragment 1 aan hoe de confrontatie vorm krijgt door middel van

- camerastandpunt en
- camerabeweging.

ONDERZOEK STANISLAVSKI EN 'THE METHOD'

In filmfragment 2 zie je een scène uit *Into the Wild* waarin Chris oog in oog staat met een grizzlybeer. In tekst 5 lees je meer over de achtergronden van The Method en in tekst 6 lees je over Hirsch' voorbereiding op zijn rol als Chris McCandless.

- (2p) - Geef aan op welke manier Hirsch' voorbereiding aansluit op het uitgangspunt van The Method.**
- Leg vervolgens uit waarom The Method past bij een film als *Into the Wild*.

AMERICAN DREAM

EINDE